

Nr 70.

Av herr **Isaksson**, om förhöjt årligt understöd åt fiskaren Olof Johan Johanssons änka och minderårige son.

Under en fisketur utanför Västervik den 5 maj 1918 påträffade fiskaren Olof Johan Johansson, Västervik, en flytande mina, som han förde i land och lade in i en fiskebod. Efter det högsta befälhavaren över kustflottan underrättats om minans tillvaratagande beordrades i anledning därav vedettbåten nr 13 till Västervik. Då en del av besättningen å nämnda båt sysslade med att desarmera minan, exploderade den, varvid åtskilliga personer dödades, däribland arbetskarlen Anders Petter Andersson, skepparen Anton Sixten Karlsson och ovannämnde O. J. Johansson.

Sedan fråga uppstått, huruvida statsverket kunde hava anledning att lämna någon hjälp åt de efterlevande till de vid olyckan omkomna, föranstaltade chefen för civildepartementet om utredning i frågan. Yttranden avgåvos av magistraten i Västervik, länsstyrelsen i Kalmar län, statskontoret, marinförvaltningen och riksförsäkringsanstalten.

Statskontoret anförde därvid bland annat följande.

Då söndersprängningen av minan måste betraktas såsom en ren olyckshändelse, syntes för statsverket icke förefinnas någon skyldighet att i detta fall lämna understöd till de genom minolyckan omkomnes familjer. Starka billighetsskäl torde emellertid föreligga för att åt efterlevande till vissa bland de förolyckade söka bereda något årligt understöd av statsmedel. Detta syntes vara händelsen i fråga om bland andra de efterlevande efter fiskaren O. Johansson, som upphittat och tillvaratagit minan samt sedermera syntes hava överlämnat densamma till från flottan för minans desarmering tillstådeskommen personal. Till förmån däremot för de anhöriga till bland andra de genom ifrågavarande minolycka dödade

Anders Petter Andersson och Anton Sixten Karlsson, angående vilka det icke blivit utrett, att de vid minans öppnande innehaft någon funktion, men vilka efter allt antagande förts till platsen allenast av nyfikenhet, torde knappast finnas tillräckliga skäl att tillstyrka statens ingripande.

På grund av vad sålunda anförts hemställde statskontoret beträffande O. J. Johanssons efterlevande, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att å allmänna indragningsstaten finge uppföras årliga pensioner till hans änka Anna Kristina Johansson till ett belopp av 500 kronor samt till vart och ett av hans oförsörjda barn till belopp av 300 kronor.

Marinförvaltningen anslöt sig till vad statskontoret hemställt.

Riksförsäkringsanstalten däremot fann »av billighetsskäl önskvärt, om understöd kunde beredas att utgå enligt grunderna i 1916 års olycksfallsförsäkringslag». I proposition nr 332 till 1919 års lagtima riksdag hemställde sedermera Kungl. Maj:t, att pension i enlighet med riksförsäkringsanstaltens förslag, måtte beredas bland andra de efterlevande efter ovan omförmälda personer, vilket även bifölls av riksdagen.

Följden har nu blivit den, att änkorna efter A. P. Andersson och A. S. Karlsson, beträffande vilka statskontoret ansett, att de icke borde erhålla något som helst understöd, emedan deras män icke hade någon anledning att närvara vid desarmeringen, få vardera 450 kronor årligen samt A. S. Karlssons två barn 300 kronor vardera, under det att änkan efter O. J. Johansson, som bärgat minan och måste vara närvarande för att överlämna den, endast får 275 kronor och hennes barn endast 183 kronor och 34 öre årligen.

Anledningen härtill var den, att Johanssons årsinkomst under sistförflutna året uppskattats till 1,100 kronor, under det att motsvarande belopp för Andersson och Karlsson beräknats uppgå till 1,800 kronor.

Då lagen om försäkring för olycksfall i arbete icke var tillämplig i förevarande fall, utan pensionerna beviljats endast av billighetsskäl, då vidare änkan Anna Kristina Johansson, vars man förolyckats under uppfyllande av en plikt mot samhället genom att bärga minan och överlämna den till vederbörande för desarmering, är fattig och nödställd, och då slutligen statskontoret och marinförvaltningen ansett, att bland de här ifrågavarande *endast* O. J. Johanssons änka och oförsörjda barn borde erhålla understöd av statsmedel, så anser jag, att det vore både billigt och rättvist, om änkan Johansson och hennes oförsörjda son erhöle de pensioner, som statskontoret och marinförvaltningen föreslagit, nämligen kronor 500 resp. 300. Dock torde jag böra inskränka mig till

hemställan om att Anna Kristina Johansson bliver likställd med de övriga härovan nämnda änkorna, och att hennes son Harry Tage Herman bliver likställd med A. S. Karlssons barn.

På grund av vad sålunda anförts, hemställer jag,

att riksdagen måtte besluta, att de pensionsbelopp, som av 1919 års lagtima riksdag beslutats skola utgå till änkan Anna Kristina Johansson i Västervik och hennes son Harry Tage Herman, måtte fr. o. m. den 1 januari 1920 höjas från kronor 275 resp. 183: 34 till kronor 450 resp. 300, allt för år räknat.

Stockholm den 20 januari 1920.

A. V. Isaksson.
